

CSFC2/21: Cytologie likvoru

Tento cyklus akreditovaného programu byl realizován v souladu s dokumentem *Plán EHK 2021*.

Vzorky

Fotografie použité v cyklu připravili společně expertní pracovníci, kteří se na tomto cyklu podílejí (viz dále). Kompletní zadání je součástí vyhodnocení cyklu na webu.

Komentář supervizora

Výsledky nám zaslalo 61 pracovišť, z toho 9 ze Slovenska.

Určení vztažných hodnot v tomto cyklu probíhá na základě konsenzu expertů:

RNDr. Ing. Petr Kelbich, Ph.D. (supervizor cyklu)

MUDr. Kateřina Mrázová (supervizor cyklu)

MUDr. Ing. David Zeman, Ph.D. (Fakultní nemocnice Brno)

Fotografie 1

Všichni účastníci správně popsali neutrofilní granulocyty jako buňky na fotografii převažující.

97 % z nich také nálezu správně označilo jako granulocytární pleocytózu. Vzhledem ke zcela dominujícím neutrofilům ale závěr 2 účastníků, že se jedná o smíšenou mononukleárně-granulocytární pleocytózu akceptovat nelze.

Navzdory netypicky málo vyjádřenému anaerobnímu metabolismu v likvorovém kompartmentu určilo 75 % účastníků cyklu správně, že se jedná o obraz hnisavého zánětu. Při důkladném prohlédnutí fotografie lze ale též konstatovat nespornou přítomnost bakterií, takže rovněž s hodnocením dalších 23 % účastníků, že se jedná o bakteriální neuroinfekci, nelze než souhlasit.

Jeden účastník připsal formou poznámky diagnostickou rozvahu, kde s ohledem na netypicky málo vyjádřený anaerobní metabolismus v likvorovém kompartmentu logicky zvažuje vedle bakteriální meningitidy též eventualitu superakutní fáze serózní meningitidy. Tu ale v tomto případě nelze akceptovat. Netypicky málo vyjádřený anaerobní metabolismus evokuje v tomto případě podezření na poruchu fagocytózy neutrofilních granulocytů a deficit NADPH oxidázy, které by mohly vysvětlovat chronickou otitidu uváděnou v epikríze pacienta.

Fotografie 2

Anizocytóza, výrazně zvýšená úroveň nukleo-plazmatických poměrů prakticky všech přítomných buněk a dva mitotické elementy v cytologickém obraze likvoru, mantle cell lymphoma v anamnéze a k tomu nápadně zvýšená permeabilita hematolikorové bariéry a vysoký rozsah anaerobního metabolismu v likvorovém kompartmentu nepřipouští jiný závěr, než že se jedná o nádorové buňky a tumorózní pleocytózu tak, jak správně uvedlo 95 % účastníků.

Zcela správná je pak shoda těchto 95 % účastníků na nádorovém postižení CNS. K témuž správnému závěru dospěli také zbývající 3 účastníci (5 %), kteří identifikovali cytologický obraz likvoru jako lymfocytární oligocytózu či pleocytózu. Navzdory skutečnosti, že lymfom je výsledkem maligního zvratu lymfocytů, nelze v tomto případě, v souladu s nomenklaturou cytologických vyšetření likvoru, lymfocytární oligocytózu či pleocytózu uznat jako správný výsledek.

Jeden účastník nás upozornil na rozpor mezi informací o levostranné hemiparéze v epikríze pacienta a absencí tohoto údaje ve výčtu položek charakterizujících klinický stav v zadání. Za tuto chybu se omlouváme a oceňujeme pečlivý přístup účastníka.

Dlouhodobá úspěšnost

V následující tabulce je uveden přehled celkové úspěšnosti účastníků tohoto cyklu za poslední 2 roky. V záhlaví sloupců jsou uvedena jednotlivá pásma úspěšnosti (0 % ... nulová úspěšnost; 50 % ... úspěšnost 1 až 50 %; 75 % ... úspěšnost 51 až 75 % atd.). Na dalších 2 řádcích je pak absolutní a relativní počet účastníků, kteří příslušné úspěšnosti dosáhli.

	<i>Úspěšnost</i>	0 %	50 %	75 %	80 %	85 %	90 %	95 %	99 %	100 %
Počet	absolutní	0	4	8	1	6	0	20	0	22
	relativní	-	6,6 %	13 %	1,6 %	9,8 %	-	33 %	-	36 %

Většina účastníků tohoto cyklu vykazuje dlouhodobou úspěšnost větší než 80 % (pokud se laboratoř za poslední 2 roky zúčastnila všech 4 cyklů, získala hodnocení celkem 12 zkoušek a uvedená hranice 80 % připouští 2 neúspěchy).

Úspěšnost 80 % nebo nižší zaznamenalo 13 účastníků, pro které by se mělo jednat o impuls ke zlepšení.

CSFC2/21: Cytologie likvoru

Odborná
supervize:

RNDr. Ing. Petr Kelbich, Ph.D.
Univerzita J. E. Purkyně a Masarykova
nemocnice v Ústí nad Labem, o.z.
Ústav biomedicíny a laboratorní diagnostiky
Sociální péče 3316/12A
401 13 Ústí nad Labem
e-mail: petr.kelbich@kzcr.eu

MUDr. Kateřina Mrázová
VFN a 1. LF UK
ÚLBLD
U Nemocnice 2
128 08 Praha 2
e-mail: katerina.mrazova@vfn.cz

Přílohy

Jako přílohu této zprávy jednotliví účastníci cyklu dále dostávají:

<i>Název přílohy</i>	<i>Poznámka</i>
Osvědčení o účasti	Dostávají účastníci, kteří splnili podmínky pro jeho vystavení.
Výsledkový list (kvalitativní výsledky)	Dostávají účastníci, kteří uvedli kvalitativní výsledky.

Přílohy jsou identifikovány svým názvem, označením cyklu a kódem účastníka a jsou určeny pouze pro potřebu tohoto účastníka.

Další informace

Závěrečná zpráva s výjimkou příloh je veřejná. Jak účastníkům, tak ostatním odborníkům, jsou na adrese www.sekk.cz volně k dispozici další informace, zejména:

- Souhrnný přehled výsledků tohoto cyklu včetně této závěrečné zprávy.
- Dokument *Plán EHK* (obsahuje informace, které se týkají jak tohoto cyklu, tak EHK obecně).
- Vysvětlení obsahu jednotlivých výše uvedených příloh.
- Kontakt na poskytovatele EHK a na koordinátora EHK a seznam všech supervizorů včetně kontaktů.